

Sygn. akt XXV C 1289/12

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXV Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSO Bożena Lasota

Protokolant: sekretarz sądowy Monika Sulecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 marca 2013r. w Warszawie

sprawy z powództwa (...)GmbH & Co.KG z siedzibą w P., N.

przeciwko Skarbowi Państwa-Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W.

o ochronę dóbr osobistych

1) nakazuje pozwanemu Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W. złożenie oświadczenia o następującej treści:

„Skarb Państwa- Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad - przeprosza spółkę (...)GmbH & Co.KG z siedzibą w P., N., za to że w sierpniu 2012 roku naruszył jej renomę i dobre imię publikując informacje o rzekomo źle wykonanym przez tę spółkę remoncie drogi krajowej numer (...)” – poprzez zamieszczenie tej treści oświadczenia czarną czcionką (wysokość liter nie mniejsza niż 12 centymetrów) na dwóch tablicach informacyjnych koloru żółtego o wymiarach nie mniejszych niż 1,3 metra na 1,1 metra ustawionych po stronie prawej przy drodze krajowej numer (...)w okolicach kilometra (...)oraz kilometra (...)na okres 3 tygodni – w terminie 21 dni od daty uprawomocnienia się wyroku, a na wypadek niewykonania powyższego obowiązku w określonym terminie – upoważnia powoda do wykonania zastępczego na koszt pozwanego;

2) zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w W. na rzecz Instytutu (...) w W. przy Al. (...) kwotę 25.000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) tytułem odpowiedniej sumy pieniężnej na cel społeczny;

3) zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w W. na rzecz powoda (...)GmbH & Co.KG z siedzibą w P., N. kwotę 5.877 zł ( pięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XXV C 1289/12

## UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 14 września 2012r. powód (...) GmbH & Co KG wniósł o nakazanie pozwanemu Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad złożenia oświadczenia o treści:

„Skarb Państwa –Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad – przeprosza spółkę (...)GmbH & Co. KG z siedzibą w P., N., za to, że w sierpniu 2012r. naruszył jej renomę i dobre imię publikując informacje o rzekomo źle wykonanym remoncie drogi krajowej nr (...). Remont ten został wykonany – co do zasady - prawidłowo”.

Powyższe oświadczenie miałyby zostać zamieszczone na dwu tablicach informacyjnych koloru żółtego czarną czcionką ustawionych po stronie prawej przy drodze krajowej numer (...)w okolicach kilometra (...)oraz kilometra (...)na okres

co najmniej trzech tygodni w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się wyroku, a na wypadek niewykonania powyższego obowiązku w określonym terminie – o upoważnienie powódki do wykonania zastępczego na koszt pozwanego. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 50 000 zł na rzecz Instytutu (...)w W.– jako odpowiedniej sumy pieniężnej na cel społeczny.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł między innymi, że strony łączyła umowa o roboty budowlane zawarta w trybie przetargu nieograniczonego. W ramach tej umowy powód wykonał roboty budowlane polegające na rekonstrukcji, czyli rozbudowie i wzmocnieniu nawierzchni drogi krajowej nr (...) na odcinku T. – B. i W. – B.. W dniu 4 grudnia 2009r. został sporządzony protokół odbioru ostatecznego robót, wskazując w nim co do zasady, że zostały one wykonane zgodnie z wymaganymi standardami jakości oraz wskazując na brak negatywnego wpływu ewentualnych usterek na użytkowanie wykonanych robót. Wszystkie stwierdzone przy odbiorze wady zostały wyszczególnione w załączniku nr 6 do Protokołu Odbioru – określono je jako wady trwałe. Pozwany działając jako zarządca remontowanej drogi umieścił przy niej dwa znaki drogowe z informacją o następującej treści „Poprawiamy drogę źle wyremontowaną przez firmę powoda. Prace na koszt wykonawcy. Utrudnienia potrwać do dnia 20 września 2012r.”. W ocenie powoda informacja tej treści narusza jego dobra osobiste w postaci renomy przedsiębiorcy jako informacja nieprawdziwa i wprowadzająca w błąd, choćby z tego względu, iż nie przedstawia pełnego stanu faktycznego sprawy.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości podnosząc w szczególności, iż powód nie wykonał należycie swojego zobowiązania w stosunku do pozwanego. Pozwany przyznał, że Protokół Odbioru Ostatecznego zawiera listę wad trwałych, których powód nie usunął, tym samym nie wykonał swego zobowiązania należycie. W zakresie treści żądania pozwu pozwany podniósł, iż postawienie znaku drogowego nie było bezprawne, a wręcz przeciwnie – działanie takie było wymagane przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej, zaś informacja związana z wykonaniem przez powoda remontu drogi krajowej nr (...) stanowiła informację publiczną w rozumieniu wyżej wymienionej ustawy. Nadto informacja ta była prawdziwa i nie miała w związku z tym charakteru bezprawnego.

Do końca procesu strony pozostały przy swoich stanowiskach.

### ***Sąd ustalił następujący stan faktyczny:***

W dniu 13 maja 2008r. strony zawarły umowę na podstawie której pozwany powierzył powódce wykonanie robót budowlanych polegających na rekonstrukcji, czyli rozbudowie i wzmocnieniu nawierzchni drogi krajowej nr (...)na odcinku T.– B.i W.– B.. Umowa ta została zawarta w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych. Dokumentami współtworzącymi umowę oprócz aktu umowy były: oferta powódki z dnia 4 lutego 2008r., szczególne warunki kontraktu, warunki kontraktu (tzw. FIDIC 1999), instrukcja dla wykonawców – tom I specyfikacji istotnych warunków zamówienia, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, dokumentacja projektowa oraz aneks nr 1 z dnia 29 września 2009r, mocą którego strony przedłużyły pierwotny termin wykonania umowy z dnia 30 września 2009r. do dnia 31 października 2009r. W toku wykonywania prac powódka wpisywała poszczególne prace do dziennika budowy, zgłaszała je do odbiorów częściowych, zaś ustanowiony przez pozwanego Inspektor Nadzoru odbierał wykonanie tych prac. Prace zostały wykonane w terminie, czyli do końca października 2009r. Po zakończeniu prac strony na wniosek powoda o wydanie Świadectwa Przyjęcia w dniu 4 grudnia 2009r. podpisały Protokół Odbioru Ostatecznego. W treści tego protokołu pozwany potwierdził wykonanie prac w terminie, zgodnie z wymaganymi standardami jakości oraz wskazując na brak negatywnego wpływu ewentualnych usterek na użytkowanie wykonanych robót. W załączniku nr 5 do Protokołu Odbioru wskazane zostały wady i zaległe prace, zaś w załączniku nr 6 wskazano tzw. wady trwałe. Te wady trwałe to: wady trwałe w postaci nierówności warstw konstrukcyjnych nawierzchni i w postaci zaniżonych grubości warstw konstrukcyjnych nawierzchni. Nadto strony określiły sposób postępowania z powyższymi wadami trwałymi poprzez ustalenie, że pozwany dokona z tego tytułu odpowiedniego obniżenia wynagrodzenia przysługującego powódce z tytułu realizacji robót objętych umową. Określenia wysokości obniżonego wynagrodzenia miał dokonać Inżynier działający w imieniu i na zlecenie pozwanego, z tym, że w punkcie 4c protokołu został zawarty zapis, iż inżynier dokona analizy pod kątem nośności i trwałości nawierzchni na odcinkach, na których występują zaniżone grubości nawierzchni (vide k. 235). W trakcie

odbioru robót w załączniku dotyczącym wad trwałych znalazł się także zapis odnoszący się do grubości warstw bitumicznych, z odchyleniami przekraczającymi warunki określone w SST. W protokole Odbioru strony zawarły w tym zakresie dodatkowe uzgodnienie, iż wykonawca, czyli powód przy udziale pozwanego i nadzoru przeprowadzi badania porównawcze oraz przedstawi interpretacje osiągniętych wyników. W treści protokołu była też informacja, że powódka nie wykonała prac na odcinku 360 m bieżących drogi. Zaniechanie prac na niewykonanym odcinku drogi wynikało ze stwierdzenia na tym odcinku warunków geologicznych w postaci torfowiska nieprzewidzianych w projekcie. Droga na tym odcinku została przeprojektowana, po czym ponownie wykonano na niej prace. Przeprojektowanie polegało na wzmocnieniu konstrukcji drogi poprzez posadowienie w gruncie pali, tak, aby osadzić tę konstrukcję na gruntach nośnych z pominięciem gruntu słabonośnego, jakim jest torfowisko. Po krótkim okresie użytkowania drogi część nawierzchni uległa pofalowaniu. W sierpniu 2012r. pozwany ustawił znaki zawierające informację wskazane w treści pozwu, a mianowicie informację następującej treści: „Poprawiamy drogę źle wyremontowaną przez firmę powoda ze wskazaniem pełnej nazwy firmy. Prace na koszt wykonawcy. Utrudnienia potrwać do dnia 20 września 2012r.”. Informacja znalazła się na znakach informujących o robotach drogowych i została usunięta poprzez zaklejenie spornych treści na początku września po postanowieniu Sądu Okręgowego w Warszawie w przedmiocie udzielenia powódce zabezpieczenia. Tablice z napisami zostały ustawione na wjeździe od strony T., niedaleko tablicy z logo powódki oraz od strony P.. Stawiając sporne tablice pozwany chciał wyjaśnić przeciętnemu użytkownikowi dróg dlaczego w tak krótkim czasie po odbiorze drogi jest ona ponownie remontowana. Umową z powodem objęte było do remontu 37 km drogi, zaś wady wystąpiły w różnych miejscach na odcinkach liczących łącznie niecałe 5 kilometrów. Ostatecznie prace remontowe na spornych odcinkach drogi wykonała firma (...)na podstawie umowy z dnia 14 czerwca 2012r., zaś prace zostały sfinansowane z pieniędzy zatrzymanych powódce.

/ dowód: umowa z dnia 13 maja 2008r. k. 35-36, oferta powódki k. 37-43, szczególne warunki kontraktu k. 44-62, warunki kontraktu na budowę FIDIC k. 63-131, specyfikacja istotnych warunków zamówienia k. 132-151, aneks nr 1 230-231, protokół odbioru ostatecznego k. 232-237 wraz z załącznikami - lista wad i zaległej pracy, a także lista wad trwałych k. 240-243, tablice ze sporną informacją k. 374-376, dziennik budowy k. 384-500, zeznania strony pozwanej k. 851-852, zeznania świadka T. W.k. 848-850, umowa z firmą (...)k. 742-753, zeznania świadka P. B.k. 826-828/.

Zgodnie z SST D.04.07.01. podbudowa z betonu asfaltowego, SST D.05.03.05/a Warstwa Wiążąca i SST D.05.03.13 Nawierzchnia z SMA (warstwa ściernalna), grubość warstwy powinna być zgodna z grubością projektową, z tolerancją +/- 10%, przy czym SST w zakresie podbudowy z betonu uznaje się za wykonaną zgodnie z SST, jeśli co najmniej 95% wyników badań i pomiarów, z uwzględnieniem dopuszczalnych odchyień spełnia wymogi SST. Uzyskane komisyjne wyniki badań potwierdziły niezgodność grubości warstw konstrukcyjnych nawierzchni z wymaganiami SST, w tym: warstwa ściernalna – 4 próbki tj. 17, 4% nie spełniało wymogów SST, w tym 3 próbki o zaniżonej grubości, tj. 13%, warstwa wiążąca – 7 próbek tj. 30, 4% nie spełniało wymogów SST, w tym 5 próbek o zaniżonej grubości, tj. 21, 7%, podbudowa zasadnicza – 9 próbek tj. 39, 1 % nie spełniało wymogów SST, w tym 7 próbek o zaniżonej grubości, tj. 30, 4% i pakiet warstw bitumicznych łącznie 3 próbki tj. 13% nie spełniało wymogów SST, w tym 2 próbki o zaniżonej grubości, tj. 8, 7%. Niezależnie od wyników badań uzyskanych komisyjnie strony przeprowadziły własne badania dotyczące zarówno nierówności warstw konstrukcyjnych nawierzchni, jak i ewentualnego zaniżenia grubości warstw konstrukcyjnych nawierzchni. Według badań powoda 96,3 % nawierzchni spełnia warunek nierówności na poziomie poniżej 4 mm, co odpowiada wymaganiom umowy, które przewidywały ten wskaźnik na poziomie minimum 95%, natomiast warunku nierówności na poziomie poniżej 5 mm nie spełniło tylko 1, 9% nawierzchni, co również odpowiada poniższej tolerancji wynikającej z umowy. Według powoda wnioski te potwierdziła dokonana przez powoda analiza wyników badań przeprowadzonych przez laboratorium pozwanego w dniu 1 grudnia 2009r. Z kolei w zakresie zaniżenia grubości warstw konstrukcyjnych nawierzchni powódka zauważyła, że badania przeprowadzone w oparciu o dokonane przez nią odwierty przy udziale pozwanego wykonane przez całą konstrukcję nawierzchni w miejscach wskazywanych jako wadliwe wykazały, że dla pakietu warstw jedynie w dwóch miejscach wystąpiły pewne odchylenia od wymagań określonych umową. Przy dopuszczalnym według powódki odchyleniu na poziomie 10% w kilometrze 344+530 po stronie lewej wystąpiło odchylenie na poziomie 12 % oraz w kilometrze 363+100 po stronie lewej na poziomie 12,6%. Dodatkowo powódka w dniu 10 grudnia 2009r. wykonała dodatkowe badania ugięciomierzem FWD, których wyniki miały na celu obliczenie trwałości zmęczeniowej konstrukcji nawierzchni. Badania zostały

przeprowadzone przez powódkę w miejscach uzgodnionych w porozumieniu z przedstawicielem Inżyniera, po czym przekazane do oceny profesorowi A. S.z Politechniki (...)– autorowi założeń projektowych do przedmiotu umowy. W ramach tej oceny A. S.potwierdził, że nawierzchnia przeniesie projektowane natężenie ruchu i nie wystąpią szkody zmęczeniowe konstrukcji. Z kolei pozwany przeprowadził własne badania przez laboratorium Drogowe GDDKiA w B.z udziałem przedstawicieli powódki, którzy odmówili podpisania protokołu z pobrania i pomiaru grubości warstw bitumicznych. Zakres tych badań obejmował: wykonanie pomiarów równości warstwy ścieralnej na całej długości przebudowywanej drogi, wykonanie wycinków warstw bitumicznych nawierzchni, dla określenia ich grubości i wskaźnika zagęszczenia poszczególnych warstw metodą statyczną, badanie nośności nawierzchni ugięciomierzem FWD na odcinkach, na których stwierdzono grubości pakietu warstw bitumicznych niezgodnych z SST, badanie właściwości przeciwpoślizgowych warstwy ścieralnej (...).oraz badanie szczepności między warstwami. Efektem badania było przedstawienie opracowania wedle którego wymagane projektowane trwałości zmęczeniowe konstrukcji nawierzchni osiągnięto tylko dla odcinków 2, 5 i 6, nawierzchnia odcinka 3 osiągnęła projektowaną trwałość z 5% niedomiarem, czyli osiągnęła wartość bardzo zbliżoną do wymaganej, w pozostałych przypadkach to jest na odcinkach 1, 4 i 7 nie osiągnięto wymaganej trwałości projektowej, zabrakło odpowiednio 30, 54 i 57% do wymaganej wartości (vide k. 714).

/ dowód: pismo powódki z dnia 18 grudnia 2009r, zestawienia wyników badań k. 600-605, protokoły pobrania k. 606-625, opracowanie Politechniki G. na zlecenie pozwanej k. 626-714/.

Pomiędzy stronami toczył się i toczy w dalszym ciągu spór na tle zawartej umowy, aktualnie spór toczy się przed Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie o sygn. akt XXV C 1527/12. W okresie wcześniejszym strony wymieniały się liczną korespondencją a także w ramach tego sporu skorzystały z możliwości rozstrzygnięcia sporu przed Komisją Rozjemczą, która decyzją z dnia 22 czerwca 2011r. uznała stanowisko pozwanego w przedmiocie niezgodności z Kontraktem wykonania robót i potwierdziła, że ta niezgodność jest uchybieniem wykonawcy skutkującym obniżeniem wynagrodzenia należnego powódcce. W treści decyzji Komisja zaznaczyła, iż dokonała w dniu 30 maja 2011r. wizytacji budowy i stwierdziła, że całość użytkowanych robót jest użytkowana bez przeszkód i ograniczeń zgodnie z ich przeznaczeniem co najmniej od wymienionego w świadectwie odbioru ostatecznego robót z dnia 4 grudnia 2009r. W treści decyzji zawarto także stwierdzenie, iż wrywkowe badanie przeprowadzone na zlecenie zamawiającego po przyjęciu robót może najwyżej stanowić potwierdzenie zaistnienia odstępstw wykonawczych od wymiarowo – kształtowych parametrów przewidzianych w projekcie, zaś takie odstępstwa nie są równoznaczne z ujawnieniem wady. Pozwany wyraził niezadowolenie z decyzji Komisji Rozjemczej zgodnie z subklauzulą 20.4 Warunków Ogólnych Umowy powiadomieniem z dnia 1 sierpnia 2011r. Wedle pozwanego decyzja Komisji zawierała niejednoznaczne stwierdzenia dotyczące wysokości partycypacji wykonawcy we wzmocnieniu nawierzchni, pozwalające na różną ich interpretację przez strony, nadto Komisja odmówiła udzielenia wyjaśnień na precyzyjne sformułowania wątpliwości zamawiającego.

/ dowód: decyzja Komisji Rozjemczej k. 362-366, powiadomienie o niezadowoleniu z decyzji Komisji k. 732-741/.

Po ustawieniu przez pozwanego tablic ze sporną informacją powódka otrzymywała informacje o ich ustawieniu między innymi od osób powiązanych kiedyś z ich firmą, przedstawiciele firmy odbierali także telefony od konkurencyjnych firm z pytaniami co takiego zrobili, że ustawiono te tablice, nadto w tym samym czasie na stronach internetowych pozwanej pojawiła się informacja o powtórny remoncie drogi łącznie ze zdjęciem z przedmiotowym napisem. Sprawa tablic spowodowała także zainteresowanie prasy, powódka otrzymywała telefony od (...). Miesięcznik (...) adresowany do firm budowlanych, projektantów i zamawiających napisał na ten temat artykuł, który ukazał się pod koniec 2012r. Ponieważ tablice pojawiły się w okresie wakacyjnym do sekretariatu firmy dzwoniły także prywatne osoby, użytkownicy drogi z epitetami pod adresem powódki.

/ dowód: zeznania świadka P. B. k. 826-828, zeznania świadka T. W. k. 848-850/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody w postaci zeznań świadków, zeznania strony pozwanej oraz dokumenty. W ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy potwierdza, iż fragmenty spornej drogi

faktycznie są wadliwe, z tym, że po pierwsze strony zgodziły się na etapie odbioru remontowanej drogi, iż pozwany dokona z tego tytułu odpowiedniego obniżenia wynagrodzenia przysługującego powódce, po drugie zaś fakt odbioru drogi dotkniętej wadami był pozwanemu znany na chwilę odbioru, a co najmniej pozwany godził się z faktem, że nie wszystkie prace zostały wykonane zgodnie z umową. Abstrahując jednakże od sporu w zakresie prawidłowości wykonania kontraktu przez powódkę, który to spór nie jest przecież przedmiotem powództwa Sąd zauważa, że pozwana przed ostatecznym rozstrzygnięciem tego sporu arbitralnie przesądziła jego wynik. Przy ustalaniu stanu faktycznego sąd kierował się treścią złożonych przez strony dokumentów, zeznaniami świadków oraz zeznaniami strony pozwanej. W stanie faktycznym Sąd pominął zeznania świadka K. J., albowiem nic nie wniosły one do sprawy.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Powództwo, jako uzasadnione podlega uwzględnieniu.

Podstawę rozważań prawnych w niniejszej sprawie stanowią przepisy kodeksu cywilnego.

Zgodnie z art. 23 kodeksu cywilnego dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, a także wizerunek pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Jednocześnie przepisy o ochronie dóbr osób fizycznych stosuje się odpowiednio do osób prawnych ( art. 43 k.c.), co oznacza, że także osoba prawna ma swoje dobra osobiste oraz, że ochrona tych dóbr jest uregulowana podobnie jak w przypadku osób fizycznych. Podkreślenie w przepisie, że chodzi o odpowiednie stosowanie wskazuje, że katalog dóbr osobistych osoby fizycznej i osoby prawnej nie jest tożsamy.

Wśród wymienionych dóbr osobistych ustawa wymienia cześć osoby fizycznej, której odpowiednikiem jest dobre imię osoby prawnej, czyli sława, reputacja, renoma. W systemie prawa cywilnego zawarta jest teza, że osoba prawna ma gwarantowaną przez prawo ochronę tego, aby nie formułowano pod jej adresem ocen, które mogą narażać ją na utratę dobrego imienia. Podkreśla się, że szczególne znaczenie ma renoma osoby prawnej będącej przedsiębiorcą, która wpływa w zasadniczy sposób na klientelę przedsiębiorcy, a przez to na korzyści jakie przedsiębiorca uzyskuje. Rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji lub formułowanie ocen, które nie mieszczą się w granicach dopuszczalnej krytyki, czyli takiej która nie znajduje podstawy w obiektywnych faktach, stanowi naruszenie dobrego imienia osoby prawnej, która może wtedy poszukiwać ochrony przewidzianej w art. 24 k.c.

W dalszej kolejności w art. 24 kodeksu cywilnego ustawodawca przewiduje, iż ochrona dóbr osobistych przysługuje jedynie przed działaniem bezprawnym, ta przesłanka jest przesłanką konieczną do udzielenia ochrony o charakterze niemajątkowym przewidzianej w tym przepisie. Pojęcie bezprawności wielokrotnie było przedmiotem analizy orzeczniczej, z tym, że za bezprawne generalnie uważa się każde działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających je oraz, że do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się: działanie w ramach porządku prawnego, wykonywanie prawa podmiotowego, zgodę pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu. Tak na temat bezprawności działania wypowiedział się Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 19 października 1989r., II CR 419/89. Tezy tego orzeczenia, choć sformułowane ogólnie wydają się być w pełni aktualne, nawet w odniesieniu do sprawy będącej przedmiotem rozpoznania, z zaznaczeniem, iż wskazane kryteria mogą podlegać pewnej modyfikacji dostosowanej do charakteru roszczenia i faktu, iż strony związane były kontraktem zawartym w ramach zamówienia publicznego.

Nadto redakcja przepisu art. 24 k.c. wskazuje wyraźnie, co nie powinno być sporne, że ciężar udowodnienia, iż działanie będące przedmiotem sporu nie było bezprawne w całości obciąża pozwanego, podczas, gdy powoda obciąża jedynie obowiązek wykazania, że jego dobro osobiste zostało naruszone.

Przełożenie powyższych rozważań teoretycznych na konkretny stan faktyczny zezwala Sądowi na wyciągnięcie następujących wniosków. Po pierwsze nie może ulegać wątpliwości, że dobra osobiste powódki w postaci jej renomy i jej prawa do dobrego imienia firmy zostały naruszone. Naruszenie polegało tu na ustawieniu dwóch tablic drogowych ze wskazanym w stanie faktycznym napisem przy drodze publicznej, krajowej, z której korzystają liczni użytkownicy,

drodze ze wzmożonym ruchem, szczególnie w okresie wakacji letnich. Napis zawierał informację, że powódka źle wyremontowała drogę, w treści napisu podano pełną nazwę firmy, umieszczając dodatkowo tablicę w pobliżu tablicy z logo firmy. Treść napisu jednoznacznie przesądza nie tylko fakt złej pracy powódki jako firmy zajmującej się pracami remontowo – budowlanymi ale dodatkowo sugeruje, że powódka jest niesolidnym kontrahentem, o czym świadczyć może druga część napisu o naprawianiu za nią drogi na jej koszt. Dla firmy remontowo – budowlanej takie działanie pozwanego jest działaniem wyjątkowo szkodliwym i nie chodzi tu tylko o narażenie powódki na zainteresowanie mediami, czy opinii publicznej, ale też potencjalnie może narażać powódkę na utratę części klientów. Postępowanie dowodowe wykazało, że sprawą były zainteresowane media, szczególnie te branżowe, specjalistyczne, zaś jedna z gazet zajmująca się na co dzień tematyką budowlaną oraz tematyką zamówień publicznych napisała na ten temat artykuł. Dokonana przez Sąd ocena nie ucieka od faktu, że część spornego odcinka drogi była wykonana wadliwie, co mogłoby sugerować jak chce pozwany, że informacja umieszczona na tablicy jest prawdziwa. Tok rozumowania pozwanego jest tu jednak nie do przyjęcia. Po pierwsze wadliwy jest jedynie fragment drogi (niecałe 5 km na 37 remontowanych), po drugie przyczyny tego stanu rzeczy wbrew twierdzeniom pozwanego mogą być mieszane i do tej pory nie zostały jeszcze wyjaśnione, po trzecie wreszcie na chwilę odbioru obie strony, w tym także pozwany miały świadomość pewnych wadliwości wykonanej pracy i w związku z powyższym zgodziły się na obniżenie wynagrodzenia powódki. Pozwany nie może więc twierdzić, iż został zaskoczony efektem wykonanego przez powódkę remontu, zaś ewentualne skutki braku nadzoru obciążają właśnie pozwanego.

Przy ocenie dokonanego naruszenia warto jeszcze poruszyć problem związany z faktem, iż roboty były wykonywane w ramach zamówienia publicznego za publiczne pieniądze, a w związku z tym jak podnosił pozwany opinia publiczna miała prawo do informacji dlaczego po raz drugi remontowana jest ta sama droga. Co do zasady Sąd przyznaje rację stronie pozwanej, że opinia publiczna ma prawo do informacji o wszystkich kontraktach zawieranych przez Skarb Państwa, ma prawo także do informacji na temat przebiegu prac na tych kontraktach oraz ich skutkach finansowych. Pytanie jakie można jednak postawić pozwanemu to pytanie o formę tego przekazu. O ile przekaz dostarcza informacji a przynajmniej powinien ich dostarczać, o tyle sporny napis z góry przesądził „winę powódki” i napiętnował ją jako firmę niesolidną, źle realizującą powierzone jej w ramach umowy zadania. Po za tym informacja podawana przez pozwanego jako przedstawiciela Skarbu Państwa w przyjętej tu formie jest niedopuszczalna.

Reasumując Sąd przyjął, że dobra osobiste powódki w postaci renomy firmy, jej dobrego imienia zostały naruszone, nie wystąpiła jednocześnie żadna z przesłanek zwalniająca pozwanego od odpowiedzialności za naruszone dobra.

Za uzasadnione Sąd uznał także żądanie zasądzenia od pozwanej na cel społeczny – na rzecz (...)w W.– kwoty 25 000 zł. Podstawę prawną tego roszczenia stanowi art. 448 k.c. Sąd uznał, że zasądzona kwota jest kwotą odpowiednią do skali naruszenia, miał tu także na uwadze fakt, iż środki pieniężne na ten cel będą wyasygnowane ze środków publicznych, których podstawowym celem jest poprawa infrastruktury drogowej. W pozostałej części Sąd żądanie powódki oddalił.

Jednocześnie pomimo częściowego oddalenia żądania powódki co do zasądzonej kwoty na cel społeczny kosztami postępowania w całości obciążono powódkę na podstawie art. 100 k.p.c. mając na uwadze, iż powódka uległa w procesie nie co do zasady i słuszności roszczenia, lecz co do kwoty miarkowanej z uwagi na zadania publiczne powódki.